

باقلائی چیست؟

باقلائی یا حساسیت به باقلا یک بیماری ارثی خونی می باشد خون انسان از اجزاء مختلفی تشکیل شده است از جمله گلبول قرمز که گلبول قرمز برای سلامتی و فعالیت طبیعی نیاز به آنزیم های مختلف دارد که یکی از آن ها G6PD می باشد. در صورتی که میزان این آنزیم در خون کمتر شود یا وجود نداشته باشد فرد در مقابل مواد اکسید کننده ها مانند باقلا و داروهایی مانند آسپرین، کلوتریمازول و ... حساس می شوند و باعث شکسته شدن و تخریب گلبول های قرمز می شود که علائمی را ایجاد می کند.

علائم:

۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از خوردن باقلا یا داروهای خاص علائم زیر شروع می شود:

علائم عمومی:

- سردرد
- رنگ پریدگی و بی حالی
- تهوع و استفراغ
- افزایش ضربان قلب
- تنفس سریع و سنگین
- گاهی درد شکم یا کمر درد.

وقتی علائم اولیه در فرد مبتلا به باقلایی بوجود می آورد، حتما او را به نزدیکترین بیمارستان منتقل کنید.

علائم اختصاصی:

- زرد رنگ شدن رنگ پوست و مخاط

- تیره و قرمز شدن رنگ ادرار

تشخیص باقلایی:

از طریق آزمایش خون ساده بیماری باقلایی تشخیص داده می شود.

عوارض باقلایی:

در صورت درمان نشدن مناسب این عوارض رخ می دهد:

- بیماری های کلیوی به خصوص ابتلا به نارسایی کلیه
- به دلیل نرسیدن اکسیژن به مغز فرد با تشنج و کاهش سطح هوشیاری روبرو می شود.
- کم خونی شدید
- نارسایی قلبی

عواملی که موجب حمله های باقلایی می شود:

افراد مبتلا در حالت عادی طبیعی هستند و هیچگونه علامتی ندارند مگر آنکه:

۱. آنتی بیوتیک یا داروهای خاص مانع مصرف دارند را مصرف کنند.
۲. مواد شیمیایی: مانند نفتالین- فنیل هیدرازین- بنزن و...
۳. باقلا مصرف کنند.

درمان:

۱. قطع دارو یا غذاهای ممنوعه

۲. مایع درمانی: میزان مصرف مایعات را باید در چنین بیمارانی افزایش داد تا از عوارض بعدی بیماری جلوگیری کرد مانند: سرم درمانی

۳. تعویض خون: در شرایط کاهش هموگلوبین و هماتوکریت برای اطمینان از عدم وجود اسیدوز متابولیک ارزشیابی گازهای خونی شریانی اهمیت دارد. پس از اثبات نبودن چنین مشکلاتی پزشک برای بیمار سرم درمانی همراه با بی کربنات شروع می کند.

رعایت نکات زیر در افراد مبتلا به باقلایی ضروری می باشد:

- از مزارع کشت باقلا عبور نکنند، به باقلا و حتی گل آن دست نزنند، باقلا در منزل هم تمیز نشود.
- از مواد شیمیایی مانند نفتالین و رنگ های ساختمانی به طور کلی پرهیز کنند.
- در اتاق افراد فاویسمی نباید از حشره کش استفاده شود.
- برای آرام کردن درد هرگز از آمپول آسپرین استفاده نشود.
- مصرف استامینوفن فقط با مقداری که پزشک تجویز می کند مجاز است.
- کسب اطلاعات کافی درمورد بیماری، چگونگی ایجاد آن و علائم حمله حاد بیماری
- کودک مبتلا به فاویسم نمی تواند و نباید خون خود را اهدا کند.
- در صورت بروز حمله فاویسم به نزدیک ترین مرکز درمانی مراجعه نمایید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

«بیمارستان امام خمینی (ره) استهبان»

فاویسم (باقلائی)

تهیه کننده: پگاه صادقی / کارشناس پرستاری

منبع: کتاب مبانی طب کودکان نلسون

تاریخ تدوین: بهار ۹۸

تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۲

- نفتالین ← naphthaline

- نیتروfurazon ← nitrofurazone

- افلوکسازین ← ofloxacin

- سالیسیک اسید ← salicylic acid

- فنی توئین ← phenytoin

- فنیل هیدرازین ← phenylhydrazine

- استرپتومایسین ← streptomycin

- تری هگزری فنیدیل ← trihexyphynidyl

- کلر فنیر آمین ← chlorpheniramine

- سیپروهپتادین ← cyprohepadin

- لوراتادین ← loratadine

- پرومتازین ← promethazine

- در صورت مراجعه به پزشک و یا مرکز درمانی ابتلا به فاویسم را اعلام کنید و کارت مخصوص باقلایی را همراه داشته باشید تا داروهای بی خطری برای فرزندان تجویز شود.

- لیست بعضی از داروهایی که در افراد باقلایی نباید مصرف شود:

استامینوفن ← acetaminophen

استیل فنیل هیدرازین ← acetylphenylhydrozin

آسپرین ← aspirin

آمینو پریدین ← aminopyrine

آنتی پیرین (فنازول) ← (phenazol) antipyrine

ویتامین ث ← vitamin C

کاپتوپریل ← captopril

کلرامفنیکل ← chloramphenicol

سیپروفلوکسین ← ciprofloxacin

دسفریوکسالین ← desferioxamin

کو-تریموکسازول ← co- trimoxazole

دیفن هیدرامین ← diphenhydramine

دوپامین ← dopamine

انالاپریل ← enalapril

گلی بن کلامید ← glibenclamide

ایزونیازید ← isoniazid

ال - دوپا ← L- dopa

متی مازول ← methimazole